

15.06.2016.

Gudriem.lv: Ātrie kredīti tiek ņemti, lai izvilktu līdz algai. Pirms pieciem gadiem tos ņēma, lai nomaksātu hipotekārā kredīta maksājumu un atdotu parādu

Jaunākā Gudriem.lv aptauja, kura bija veltīta iedzīvotāju finanšu pakalpojumu izmantošanas paradumiem, tajā skaitā – ātrajiem kredītiem, ir parādījusi jaunas tendences. Ja 2010. gadā 35% respondentu ņēma ātros kredītus, lai izdzīvotu līdz algas dienai, tad uz šo brīdi tādu ir vien 15%. Pirms 5 gadiem (2011. gadā) katrs piektais ņēma ātro kredītu, lai nomaksātu hipotekārā kredīta vai līzinga maksājumu, šobrīd šiem mērķiem aizņemas vien 3% respondentu. Kopumā iedzīvotāji vispozitīvāk vērtē tādas aizdevuma veidus kā līzings (33.4%), savukārt otrajā vietā – hipotekāros kredītus.

Pēc aptaujas datiem, tikai katrs piektais no respondentiem ir noformējis ātro kredītu. Visbiežāk cilvēki ātro kredītu noformē 3 gadījumos – ja nepietiek naudas līdz algai (15%), ja nepietiek līdzekļu kādas lielākas lietas iegādei priekš mājas vai ģimenes vajadzībām (12.5%) un tajā gadījumā, ja nepieciešams segt komunālo maksājumu rēķinu (4%). Tikai šogad ir parādījušies jauni mērķi, kuriem cilvēki sākuši ņemt ātros kredītus – dārgas ārstēšanās izmaksas un komunālo pakalpojumu parādi. Tomēr cilvēki vairs nenoformē ātros kredītus, lai rastu līdzekļus emigrēšanai no Latvijas – 2010. gadā tādu bija ap 2% no respondentiem.

Iezīmējusies vēl viena tendence – iedzīvotāji daudz atbildīgāk attiecas pret ātrajiem kredītiem. Tie no aptaujātajiem, kuri norādīja, ka nekad nav noformējuši ātros aizdevumus, ir paskaidrojuši šāda lēmuma iemeslus. Pirmajā vietā (29,3%) ir minētas pārāk augstās procentu likmes šim kredītu veidam, cilvēki nav gatavi pārmaksāt. Otrajā vietā (23,9%) - principā nevēlēšanās ņemt kredītu, tādējādi ievēlot sevi parādos. Trešajā vietā (22,3%) - neuzticēšanās ātro kredītu kompānijām kopumā.

Uz jautājumu “Kuru no finanšu pakalpojumiem Jūs vērtējat pozitīvi?” respondenti vispozitīvāk novērtējuši līzingu (33,4%), hipotekāros kredītus (24,9%) un patēriņa kredītus (16,7%). “Savā darbā mēs redzam, ka iedzīvotājiem praktiski nav sūdzību par kompānijām, kuras sniedz līzinga pakalpojumus”, stāsta Konsultāciju un mediācijas centra speciāliste Diāna Kvedere. Konsultāciju un mediācijas centrā bez maksas pieņem iedzīvotjus ar kredīta problēmām. Visvairāk problēmu ir ar hipotekārajiem kredītiem un diemžēl, šajā jomā krīze Latvijā vēl nav beigusies. Samērā daudz grūtību ir ar ātrajiem kredītiem, kad cilvēki nevar tos laikā nomaksāt, ņem jaunu kredītu, tādējādi iekļūstot kredīta lamatās. Taču tagad Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācijai ir īpašs pakalpojums un konsultācijas tiem kredīta ņēmējiem, kuriem ir grūtības ar ātro kredītu atmaksu.

Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācijas direktors Gints Āboltiņš skaidro, ka 86,12% ātro kredītu tiek atmaksāti laikus. “Tas ir optimāls rādītājs, kurš ir samērojams ar analogu rādītāju banku sektorā. Tādēļ nav iemesla apgalvot, ka ātro kredītu nozare piedzīvo grūtības un tai ir nepieciešama papildus uzraudzība. Turklāt, no šī gada 1. janvāra ir stājušies spēkā daudzi ierobežojumi kompānijām, kuras izsniedz alternatīvus aizdevumus un mēs uzskatām, ka ir nepieciešams vismaz gads, lai novērtētu šo izmaiņu ietekmi uz tirgu.”

Nedrīkstētu aizmirst par vēl vienu jaunievedumu, kas palīdzēs ātro kredītu ņēmējiem saudzīgāk un elastīgāk nokārtot savas saistības. Nesen tirgū parādījies jauns pakalpojums – kredītlīnija un Gudriem.lv savā mājaslapā piedāvā kredītlīniju nosacījumu salīdzinājumu.

Kredītlīnija – tas ir aizdevuma veids, kurš ļauj klientam pastāvīgi izvēlēties kredītlīnijas limitu un izmantošanas termiņu. Kredītlīnijasņēmējs var nenorādīt, kādiem mērķiem tiks izmantoti aizņemtie līdzekļi, kā arī izvēlēties, kādu daļu no atvēlētā kredītlīnijas limita izmantot. Ja visa summa nav nepieciešama uzreiz, to nav obligāti pilnībā jāizmanto, tādējādi klientam ir pastāvīgi uzticama naudas rezerve, kuru var izmantot neparedzētos gadījumos. Atšķirībā no ātrajiem kredītiem, kredītlīnija piedāvā daudz zemākas procentu likmes, kā arī garākus kredīta atmaksas termiņus un iespēju aizņemt lielākas summas.

“Šis salīdzinoši jaunais pakalpojuma veids kļūst arvien populārāks - komentē Gints Āboltiņš. Ja 2014. gadā 21,1% no visiem jaunajiem izsniegtajiem ātrajiem aizdevumiem veidoja kredītlīnijas ar elastīgiem atmaksas grafikiem, tad pagājušajā gadā šis skaitlis ir audzis līdz 27%. Prognozējam, ka šajā gadā daļa alternatīvo kredītu ar elastīgu atmaksas grafiku sasniegs 35-37% no visiem izsniegtajiem ātrajiem kredītiem.”

Gudriem.lv aptauja norisinājās laika posmā no 27. maija līdz 7. jūnijam, un tajā piedalījās 688 respondenti.